

Az unkákat a természetvédők fóliával terelnék

Átjárót építenek a makói békáknak

Nem lesz egyszerű az M43-as autópálya építése – és Makó terjeszkedése – azon a területen, amely a várostól északra ad ott-hont a védett vörös hasú unkáknak. Az út terveiben már szerepel: a pálya alatt átjárót kell biztosítani az állatok részére, hogy a forgalom ne akadályozza őket a vonulásban. A természetvédők fóliával terelnék a jóságokat a békaátkelőhöz.

Mint minden magyar békaféle, a vörös hasú unka is védelem alatt áll, az Alföldön ráadásul ritkaságnak számít ez a faj. Makótól északra azonban honos az unka. Élőhelyét több, hamarosan megvalósuló fejlesztés, mindenekelőtt az M43-as nyomvonala is érinti.

Makó vizes, zombékos környéke különösen alkalmas élőhely a kétélűek számára. Ez a faj is minden évben vonul, és egy akkora útszakasz, mint az M43-as, ilyenkor különös veszélyt jelent a békák számára. Az utat védő, szokásos kivitelű kerítések nem jelentenek akadályt a kétélűeknek, amelyek a vonuláskor keresztezik a pályát, ilyenkor sok béka pusztul el a kerekek alatt – halljuk Paulovics Pétertől. A Csemete Természetvédelmi Egyesület társelnöke rámutatott: más veszélyeztetett fajok esetén hazánkban is gyakorlat, hogy a vonulás idején az aktivisták kosarakba gyűjtik az állatokat, és átviszik az út túoldalára.

A szakember hozzátette: más, ennél jóval költségesebb megoldás is van. A kivitelezőnek átkelőt kell építenie az útfelszín alatt, az állatokat ide kell terelni. Ennek bevett módszere, hogy az átkelő, azaz a gyakorlatilag nagyra méretezett átfolyó környékére fóliát feszítenek ki, ha kell, több száz méteres, esetleg kilométeres hosszúságban, és ezzel készítetik a kétélűeket arra, hogy inkább az út alatti ösvényt válasszák.

Csicsey Gábor, a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. M43-as projektjéért felelős szakmérnöke azt mondta, már a tervezéskor figyelembe vették az élővilágot veszélyeztető tényezőket.

– Szigorú szabályok rendelkeznek arról, hogy a makóihoz hasonló helyzetekre milyen műszaki megoldásokat kell találnunk, így a városnál megépülő útszakasz alatt a kétélűek számára átkelési lehetőséget biztosítunk majd, az autópálya nem zavarhatja a vonulásukat. Amennyiben szükséges, a nagyobb vadak átvonulását lehetővé tevő átkelőt is építünk, több ilyen, köztük egy állatok szármára használható felüljáró kivitelezése is folyamatban van a Tiszántúlon. Makónál nagyvadak átkelését nem kellett külön megoldanunk – foglalta össze a mérnök. Az átkelőket szakmai szempontok szerint jelölték ki a tervekben.

I. SZ.

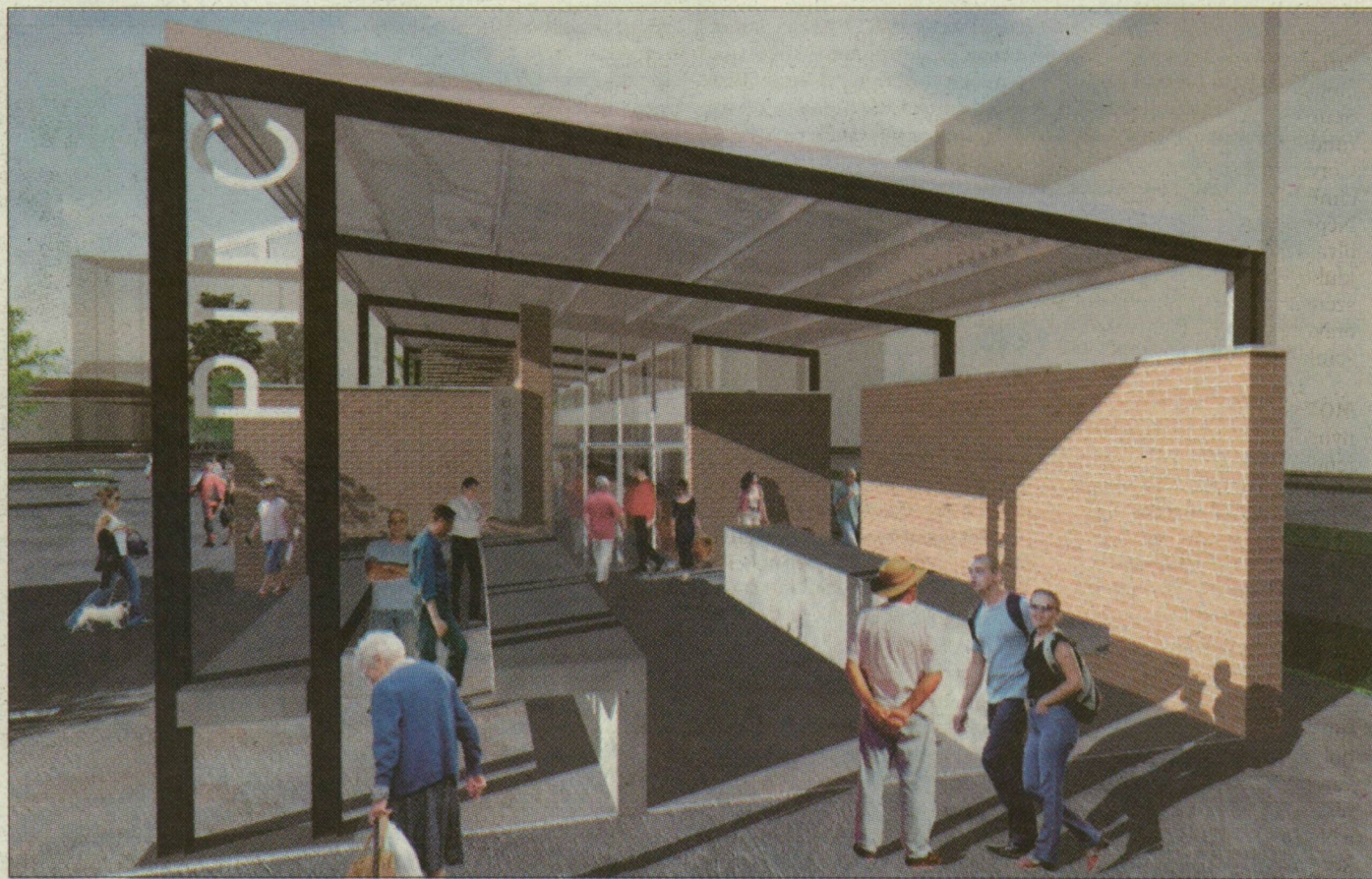

A Makótól északra eső, zombékos terület ideális élőhely a vörös hasú unkák számára

Fotó: Illyés Szabolcs

Kis csarnok és új piac áll majd helyette Tarjánban

Elbontják a gettóbüfét

Akár ilyen „kis pláza” is épülhet az Olajbányász téren

Fotó: DM

Döntött a város, megszabadul az Olajbányász téren csúfoskodó barakképülettől. A tarjáni piac helyére jövőre szép új, a Mars téri csarnokokhoz hasonló, csak kisebb épületet húzatnak fel.

Negyven éve, amikor az első lakótelepet építeni kezdték Tarjánban, felhúztak hozzá egy kiszolgálóbarakot, ideiglenesen. A barakk maradt, közkedvelt baromfiolt, zöldséges és lángossütő működik benne. Ezért amikor három éve megterveztek, mit bont el a város a lakótelep felújításakor, a környékbeliek egyöntetűen a „gettóbüféként emlegetett üzletek megtartására szavaztak. Az uniós felújítási pénzből viszont új piaccsarnokot nem lehetett építeni, sőt a régit sem engedték kicsinosítani. A tarjániak erre megijedtek, hogy ebben a patthelyzetben megint megmarad az Olajbányász tér szégyenfoltja. Ostromolták is az önkormányzatot, hogy építsen a régi boltoknak új helyet.

Most végre megszületett a döntés: új piaccsarnok épül. A város egyelőre a tervezésnél tart, az építendő Szegedi Vásár és Piac Kft. ügyvezető igazgatója, Pusztai Lajos lapunk kérdésére azonban elmondta, a Mars téri és a Szent István téri piachoz hasonlóan a kereskedőkkel közös beruházás kezdődik. Az épület mostani húszszor tíz méteres alapját és vázát megtartják. Erre a város megbízásából Török Csongor szegedi tervező készített elsődleges tervet téglaborítású falakkal, ferde lapos tetővel, ami alá világítóablakok kerülnek. A régi-új csarnokba nagyjából öt üzlet férne: a csirkés, a zöldséges,

A gettóbüféként elhíresült lepusztult barakk Tarján szégyene

Fotó: Karnok Csaba

egy virágos, a lángos-palacsintás, és esetleg egy butik. Árusítani csak belül lehetne, tehát a büfé parkolóra nyíló pultjai megszűnnének. És lenne bent nyilvános vécé is.

Az öszvér terv feleannyiba kerülne, mint egy teljesen új csarnok, megközelítőleg negyvenmillió forintba, amit a piac fizetne. A kereskedők szerkezetkészen vennék meg helyük bérleti jogát huszonöt évre. A tarifa a Szent István térihez hasonló, vagyis egy huszonöt négyzetméteres hely ára nagyjából 1,75 millió forint lenne. A terv szerint a ta-

valy csaknem tízmillió forintért átadott szabadtéri asztalos piacot is átépítenék, mert a piacigazgató szerint nem vált be. Fölé a csarnoktető nyúlna ki, alá új asztalokat hoznának. Az építkezés a tervek véglegesítése, beárazása és az építőknél kiírt közbeszerzési eljárás után valószínűleg jövő tavasszal kezdődhet.

D. T.

További fotók a témáról: www.foto.delmagyar.hu

Lassan kiürül a szegedi téli kikötő

Több tucat hajó vesztegel még a szeged-tápai téli kikötőben, az ideai szezonban körülbelül százötvenet fogadott be a jachtkikötő. November közepéig az összes vízi járművet ki kell emelni a Tiszából. A hajók téliesítéséről a tulajdonosok gondoskodnak.

Kocsi állt a Tisza-parton a minap délelőtt, a hátuljához rögzített futó már alámerült a vízbe. A könnyű üvegszálak műanyag, több mint négy méter hosszú, fehér hajótest szép lassan ráúszott a vontatószerkezetre. Nagyobb gázt adott az autó sofőrje, és már ki is emelték az úszó járművet a folyóvízből... Ilyen és ehhez hasonló jelenetet gyakran látni októberben a szegedi Tisza-parton, a Sárgához közeli jachtkikötőben.

A téli kikötőnek is nevezett tápai jachtkikötőben nagyméretű hajók, motorcsónakok és kisebb halászladikok tucatjai ringatóznak még a vízben. E vízi járművek tulajdonosai bíznak a szép, napos őszben: vízre szállnak, hajókáznak, amíg csak az időjárás engedi.

– Az utolsó pillanatig szeretjük kihasználni a szép időt, de jön a fagy, félttem a

hajómat. A sportcsónakot most az öcsém-mel elszállítjuk az egyik ismerősöm családi házának garázsába, ott vészeli át a telet – mesélte Neupert Attila. A 41 éves férfi elmondta, mindig is volt a családjának hajója, gyerekkora óta szereti a vizet, de ez az első saját csónakja.

Újabb utánfutós autó gurult a kikötőbe, hogy hamarosan egy hajóval együtt keljen útra.

– A fiam tervezett egy hajótúrát a hétvégére a barátaival. Nem olyan régen tett

motorcsónak-vezetői vizsgát, nagyon élvezte ezeket a kirándulásokat – közölte Árva Ferenc, aki 16 évig motorcsónakversenyző volt. A szemünk láttára kiemelt hajó nem az övé, hanem egyik cimborájé. Mint mondotta: először elszállítja barátai hajóit, összesen ötöt. Utolsóként, várhatóan egy hét múlva viszi haza a sajátját. Kicsit aggódik ugyan az időjárás-előrejelzéseket hallgatva: a fagy nem lenne jót a hajótestnek. A gyönyörű, műanyaggal bevont, több mint öt méter hosz-

szú fahajó a 64 éves férfi negyvenvalahányadik „vízi alkalmatlósága”. Mikor a Sárgán, nyaralójukban pihennek, gyakran vízre is szállnak. A szezon kezdetén, április elején lehozzák a csónakot, és csak ilyenkor, október végén viszik haza. A családi házuk hátsó kertjében kialakított csónakház kilenc méter hosszú, palás tetővel védett helyiség. A téli hónapokban három-négy barátjának hajóját is itt tárolják, illetve készítik elő a nyári szezonra. Például Ginál János is Árva Ferencéknél, Sándorfalván szállásolja el szovjet típusú alumíniumcsónakját. Télen együtt végzik el a szükséges javításokat.

A hajósnak november közepéig maradt idejük elhagyni a kikötőt. Árokszállási Borza Gyöngyi, a Mahart Tiszayacht Kft. tulajdonosi képviselője elmondta: a napokban kiadtak egy közleményt, amelyben értesítették a hajótulajdonosokat, hogy azoknak, akik szerződésben állnak velünk – a megszokott október 30-a helyett – legkésőbb november 4-éig kell elhagyniuk a kikötőt. Ha mégis maradnának, megtehetik – november 25-éig hat-ezer forintos különdíj ellenében. Azt is megtudtuk: miután teljesen kiürül a vízpart, téliesítenek, és lezárják a kikötőt.

KANCSÁR TÍMEA

Utolsó méterek a Tiszán. A hajótest ráúszik a vontatószerkezetre

Fotó: Frank Yvette

HÍREK

ERDŐS JÁNOS KÖSZÖNTÉSE
A szegedi Bartók Béla Művelődési Központ dísztermében ma 18 órakor ünnepi hangversennyel köszöntik Erdős János karnagyot, zenepedagógust 85. születésnapja alkalmából. Közreműködik: az Ifjú Zenebarátok Kórusa, a Bartók Béla Gyermekkórus és a MÁV Énekkar, vezényel: az ünnepelt, valamint Erdős Kinga, Siposné Csendes Éva és Varjasi Gyula.

EMLÉKTÁBLA PETRI CSATHÓ FERENCNEK
A Szegedi Írók Társasága Petri Csathó Ferenc halálának tizedik évfordulójára alkalmából kedden délután 2 órakor emléktáblát avat a költő szülőházánál, a Bocskai utca 6. szám alatt.

FÜRDŐK AZ ÜNNEPEKEN
A Szegedi Fürdők Kft. közleménye szerint a Ligetfürdő és a Termálfürdő a következő két ünnepi hétvégén is a megszokott nyitva tartás szerint üzemel: október 20. és november 4. között a SZUE mindennap reggel 6-tól este 9-ig, a Termál reggel 7-től este 7-ig fogadja a vendégeket. Az Anna fürdő október 20. és november 4. között reggel 8-tól este 8-ig látogatható, kivétel a november 1-je, akkor a fürdő zárva tart.

NYÁRI SZEZONÁRAK

Egy szezonra – április elsejétől november 4-éig – a kikötői bérleti díj csónakmérettől függően 60 ezertől 132 ezer forint.

További fotók a témáról: www.foto.delmagyar.hu